

ТРИБИНА БИБЛИОТЕКЕ САНУ

ГОДИНА III

БРОЈ 3

SERBIAN ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS

THE SASA LIBRARY FORUM

YEAR III
VOLUME 3

Accepted on December 9th 2014, at the 9th meeting of the SASA Department of Languages and Literature, following the reviews of academician *Nada Milošević Đorđević* and academician *Predrag Piper*

Editor-in-chief

Corresponding member
MIRO VUKSANOVIĆ

BELGRADE
2015

ТРИБИНА БИБЛИОТЕКЕ САНУ

ГОДИНА III
БРОЈ 3

Примљено на IX скупу Одељења језика и књижевности
од 9. децембра 2014. године, на основу рецензија академика
Наде Милошевић Ђорђевић и академика *Предрага Пийера*

Уредник
дописни члан
МИРО ВУКСАНОВИЋ

БЕОГРАД
2015

Издаје
Српска академија наука и уметности

Технички уредник
Мира Зебић

Тираж 450 примерака

Припрема
НМ либрис, Београд

Штампа
Службени сласник, Београд

© Српска академија наука и уметности, 2015

Трибина Библиотеке САНУ основана је да приказује јавности нове књиге чланова САНУ, нова издања САНУ и њених института, из свих области наука и уметности. Први уредник Трибине био је академик Никша Стипчевић, управник Библиотеке САНУ од 1991. до 2011. године. Од октобра 2011. године уредник Трибине је дописни члан Миро Вуксановић, управник Библиотеке САНУ.

Годишњак *Трибина Библиотеке САНУ* покренут је 2013. године. У првом броју донет је целовит преглед приказаних књига у Салону САНУ од 1991. до јуна 2011. године, а потом, у хронолошком низу, текстови казани на Трибини од новембра 2011. до краја 2012. године. У другом броју штампани су текстови са Трибине из 2013. године.

Прилози се објављују без измена, а нема текстова оних говорника који свој рад нису доставили.

ТРИБИНА БИБЛИОТЕКЕ САНУ
28. I 2014 – 23. XII 2014.

Уредник
дописни члан Миро Вуксановић

Стручни сарадници
Биљана Јоцић и Стасја Церовић

САДРЖАЈ

<i>Планејџа Дунав / Љубомир Симовић</i>	9
„Тийаник“ у акваријуму : 6. мај 2007 – 6. мај 2013. / Љубомир Симовић	9
<i>Срби у Угарској 1790–1918. / Василије Ђ. Кресийић</i>	19
<i>Нормативна граматика српског језика / Предраг Пијер, Иван Клајн</i>	31
<i>Дарови наших рођака. Књ. 5 / Владејџа Јеројић</i>	49
<i>Српска енциклопедија. Том 2, В – Вишејечка</i>	57
<i>Fractional calculus with applications in mechanics : vibrations and diffusion processes / Teodor M. Atanacković, Stevan Pilipović, Bogoljub Stanković, Dušan Zorica</i>	69
<i>Fractional calculus with applications in mechanics : wave propagation, impact and variational principles / Teodor M. Atanacković, Stevan Pilipović, Bogoljub Stanković, Dušan Zorica</i>	69
<i>Перспективне развоја села : зборник радова са научног скуђа одржаног 17–18. априла 2013. године / уредник Драган Шкорић</i>	77
<i>Друштвоено-йолийичка и научна мисао и делатносий Симе Марковића : зборник радова са научног скуђа одржаног 28. марта 2012. године / уредник Александар Косийић</i>	91

<i>Дан Библиотеке САНУ</i>	105
<i>Трибуна Библиотеке САНУ. Год. 1, бр. 1 / уредник Миро Вуксановић</i>	105
<i>Трибуна Библиотеке САНУ. Год. 2, бр. 2 / уредник Миро Вуксановић</i>	105
<i>Синџага / Маџија Власџар; са српскословенског језика превела Таџијана Субоџин-Голубовић ; уредник Косџа Чавошки</i>	119
<i>Огледи о џолиџичкој моћи у Визанџији : чиниоци и ослонци / Љубомир Максимовић</i>	133
<i>Сабрана дела. [Књ. 1–12] / Маџија Бећковић</i>	141
<i>Сусреџ и сукоб са науком / Зоран Л. Ковачевић</i>	143
<i>Исџоријска лингвистџика : когнитивно-џиџолошке студије / Јасмина Грковић-Мејџор</i>	155
<i>Косовско-меџохијски зборник. 5 / уредник Михаило Војводић</i>	167
<i>Иконописци српских сеоба = The icon painters of the Serbian migration / Динко Давидов</i>	185
<i>Просџаџа / Томислав П. Пејчић, Јован Б. Хаџи-Ђокић, Драгослав Т. Баџић</i>	193
<i>Aquatica : књижевност, кулџура / уредници Мирјана Деџелић, Лидија Делић</i>	207
<i>Српска демографска библиографија : 1945–2012. / уредник Часлав Оџић</i>	221
<i>Регистџар имена, уредника и говорника</i>	233

Планета Дунав / Љубомир Симовић. – Београд : Београдска књига ; Смедерево : Међународни фестивал поезије Смедеревска песничка јесен, 2012

и

„Титаник“ у акваријуму : 6. мај 2007 – 6. мај 2013. / Љубомир Симовић. – Нови Сад : Издавачки центар Матице српске, 2013

Говорили: академик Никола Хајдин, председник САНУ
Богдан А. Поповић
проф. др Миливој Ненин
академик Љубомир Симовић

У Београду, уторак 28. јануар 2014. у 13 часова

ПОЗДРАВНА РЕЧ НИКОЛЕ ХАЈДИНА

Част ми је и велико задовољство да Вас поздравим и отворим прву Трибину Библиотеке САНУ у 2014. години.

У 2013. години било је осамнаест добро припремљених програма на којима су приказана Академијина издања, књиге чланова Академије и публикације Академијиних института и центара. Деветнаест књига и зборника, из науке и уметности, из свих одељења, по вредносном критеријуму одабрани, на Трибини су показали домете издавачке делатности.

На прошлогодишњим трибинама Библиотеке САНУ говорило је педесетак чланова Академије, професора универзитета и других стручњака. Слушало их је око 2.200 посетилаца.

Желим да истакнем да је Председништво САНУ донело одлуку да у 2013. години буде покренута нова серија издања САНУ, годишњак *Трибина Библиотеке САНУ*, у којој ће бити објављивани текстови о приказаним књигама.

Данас ће бити приказане две књиге академика Љубомира Симовића. Захваљујем се на пажњи.

ПАПИЋА ГУМНО И „СИЊАЈЕВИНА“

Новинарка је упитала академика Љубомира Симовића зашто у свом *Памтљивеку* често помиње Папића гумно, а песник дао одговор објављен и у књизи „*Тийаник*“ у *акваријуму*:

„То је гумно Момчила Папића с Јелове горе, од кога сам купио плац за викендицу. С тог гумна се отвара огроман видик. Сам Момчило је имао обичај да каже да се с његових сена може видети Авала. Одушевљен тим видиком, један од мојих пријатеља је рекао да се с њега види пола Србије. А други је, као у шали, додао да ће се, ако се настави овако како је почело, с тог гумна једног дана видети цела Србија“.

На питање да ли је то „мало горка шала“, Симовић је, по свом обичају – с разложним упозорењем, казао:

„С тим се није шалити. Поготову кад видите да је проглашење независности Косова неке осоколило а неке ничему није научило“.

Човека који је рођен и одрастао на планини источно од Дурмитора, питали су коју песму о својој планини хоће да одабере. Он је из књиге *Планеја Дунав*, из тамо смештене збирке *Тачка*, наглас прочитао песму „Сињајевина“ Љубомира Симовића, с песниковим питањима да ли је то „сиња Евина зеница“, „Или, још лепше, сиња Евина коса“, па о сињој гори додао:

„Некад се, у свитање, у јутру без облачка, с нашег Јаблановог врха, с највише сињајевинске коте, са 2203 над морем метра, голим оком могла слободно гледати Црна Гора – наша, а сада се с истог места може кришом гледати иста Црна Гора – његова.

Говорили смо да се он шали, али је сва Црна Гора као од шале постала заиста његова. То се најбоље дознало, кад је потрчао, без питања шта мислимо, да пре осталих призна независно Косово“.

Чули сте. Ово је само један могући начин дозивања двеју књига академика Симовића о којима ће говорити Богдан А. Поповић, који је двадесетак година, у истом недељнику, најугледнијем, у сваком броју, приказивао песничке збирке и који је написао поговор песничкој трилогији *Планеја Дунав*, и проф. др Миљивој Ненин, који је као рецензент написао први приказ књиге „*Тийаник*“ у *акваријуму*. На завршетку ће вам се обратити академик Љубомир Симовић.

(Реч уредника Трибине)

М. В.

БОГДАН А. ПОПОВИЋ

Дозволите ми да своје саопштење о новој песничкој књизи академика Љубомира Симовића почнем од почетка са каквим-таквим изгледима да крај неће бити сувише далеко. А почетак који имам на уму није ништа друго до основна информација о делу о коме ће ићи говор.

Објављене током последњих петнаестак година, своје три збирке песама – *Љуска од јајеџа*, *Тачка* и *Планеџа Дунав* – Љубомир Симовић је прередио у мери коју је сматрао неопходном како би их што тешње међусобно узглобио. По себи је разумљиво да му то не би пошло за руком да, док је радио на трима за самостално објављивање предвиђеним збиркама, у виду није имао будућу велику поетску целину, велику поетску форму. Новонастала песничка трилогија објављена је под заједничким насловом *Планеџа Дунав* с јесени 2012. године... Зашто је нову трилогију песник именовао насловом треће збирке, *Планеџа Дунав* – то је питање које овој, основној информацији неминовно следи – а не насловом прве, *Љуска од јајеџа*, или друге, *Тачка*?

У неколико прилика, па и у књизи „*Тиџаник*“ у *акваријуму*, о којој ће бити речи кад се ја склоним са овог места, Симовић је скренуо пажњу на континуитет у настајању ове три збирке песама, колико и на њихову међусобну повезаност. А у једном новинском разговору је довољно подстицајно саопштио да је оно што је „садржано“ и „наговештено“ у првим двема збиркама, у трећој „настављено“ и „закључено“. Да ствари заиста тако стоје наговештавају, а неретко и потврђују, мотивско-тематски планови првог и другог дела трилогије који се у трећем сажимају у поетске синтезе највишег реда.

Да ли то значи да би сад, у трилогији *Планеџа Дунав*, требало откривати и пратити таквом разумевању сагласне континуитете и трансформације унутар њих? То би, без сумње, било изводљиво, Симовићев поетски текст нуди такве могућности, али би трајало неприхватљиво дуго. Зато ћу се, како бих ово дело представио прилици примеренијим поступком, за помоћ обратити ономе ко је у материју најупућенији – самом аутору. Симовић, наиме, у књизи разговора *Рукопис времена* открива да од „идеје“ коју у песми најчешће читавамо, од њеног „садржаја“ и, не дај боже, од њене „поруке“, неупоредиво више држи до песничких слика, до „садржајних“ и речи са „највише последица“. И, да његово становиште неовлашћено развучем, до речи изразите многозначности и симболичке носивости.

У првом делу трилогије, у некадашњој збирци *Љуска од јајеџа*, такве су речи *вода*, *снег*, *планеџа*, *нула*. Али носећа, реч са највише последица, ипак је *јаје*. Симовић свакако има у виду да *јаје*, између осталог, симболизује зачетак, првобитну стварност, а и оно што је Мирча Елијаде мислио кад је констатовао да у космогонији *јаје* има улогу „слике – обрасца свеукупности“. У сваком случају, ова реч озрачује први део трилогије множином својих

симболичких значења, било да су посредована песмом као целином, или фрагментима који сугеришу екстремне, па и међусобно опречне ситуације какве су, рецимо, „безбедност“ у јајету и „љуска од јајета“.

Лирски јунак ове стваралачке реалности, кога видимо као представника племена, изложен је кошмарним сновима, опседају га гротескна бића и утваре. А драма колектива се одвија на више планова: призорима потопа који, попут казне одозго, угрожава Београд, Горњи и Доњи град, духовну и културну сферу колико и профану свакодневицу, песник дочарава опште историјске и друштвене околности којима није било могућно одупрети се. Али и узроке рушевности садржане у националном бићу, у једва променљивом стању духа, у менталитету. Песник нас, заправо, уводи у један херметично затворени свет са чудовишном динамиком у својој унутрашњости, свет у извесном смислу налик јајету, јер је и „првобитни хаос“ међу његовим симболичким значењима.

Поред „садржајних“ и речи „са највише последица“, неопходно је пажњу усредсредити на још једно, рецимо то без уобичајеног опреза, пресудно важно начело Симовићеве поетике. У трећој по реду песми *Љуске од јајета*, у поетском медаљону „Ђурђевдан“, паучина „разапета међ буквама“ именована је као „свилени свемир“ у коме, да се то наслутити, кључа особени живот пун динамичности и драматичности. Треба, дакле, разумети да песник у посебном настоји да види опште, да регионално уздиге на ниво глобалног, да у тачки успева да сагледа планету, у Једном – Све.

Минимистичка *џачка* у наслову другог дела трилогије заправо је средиште значењски све обухватнијих концентричних кругова. Судимо ли, међутим, по броју песама у којима се појављују и по снази и обухватности њиховог симболичког дејства, речи *Дунав* и *вода* су у овом делу трокњижа готово равноправне са *џачком*. Штавише, „простор догађања“ овог дела, па и целе трилогије, у окриљу је текуће воде која носи силе креације и деструкције, симболизује човеково постојање, „протицање“ и обнављање... Али, да се ипак вратимо речи највеће симболичке носивости о овом делу Симовићевог поетског текста. У песми с почетка некадашње истоимене збирке говорни субјект се пита да ли Сизиф (онај митски, мада унеколико другачије замишљен) покушава „тачку“ на „врх брега и бога“ и да ли га она, постајући све тежа, с врха брега сурвава у подножје и „под ђонове божје?“ А у песми „Упоришна тачка“, која финализује други део трилогије, вели да је све невоље које од искона прате људски род успео да преживи „загледан у тачку“, у ону све даљу и све сјајнију која „обухвата и садржи све!“ Између ових двеју, граничних и опречних, варијаната тачке – могло би се разумети: између колосалног неуспеха привидно све већих наших моћи и све удаљенијег упоришта које једино још извор метафизичке светлости може да понуди – одвија се временом неомеђена, судбинска човекова драма.

Песме сложене у завршни део трилогије на више начина транспонују и поентирају – песник је рекао „настављају“ и „закључују“ – мотиве и теме, појаве и ситуације на смеру ка сједињавању развијане у збиркама *Љуска од јајета* и *Тачка*. Реч је, тачније, о множини песама које транспонују, чудесним песниковим моћима згуснута, антрополошка, историјска, филозофска, религијска, друштвена и понајвише егичка обележја удеса овог нашег простора у временском распону од неолита до ових дана. Дунав је, несумњиво, магистрала у којој се пресецају просторне и временске димензије ове стваралачке реалности. А појаве о којима Симовић у завршном делу трилогије пева указују нам се као „београдске“ и „дунавске“ подједнако као и планетарне.

Како не бих злоупотребио ваше стрпљење задржаћу се само на једној таквој песми. На песми која – тако се мени чини – израста из целине ове трилогије. Да ли је, пита се песник, све више нарушавајући јединство са природом и блискост са својим боговима, чукунунук наших праука био „уверен да ће бити више човек, / ако мање буде био вук, // и да ће самом богу бити ближе / ако од змије буде био даље?“. То је, казано језиком неупоредиво мање сугестивности од Симовићевог, питање смисла свеколиког, понајвише моралног напретка од праисторије до нашег доба ако смо ми, овакви какви смо данас, били његов циљ и постали његов исход?

И, на крају, о једном темељном обележју Симовићеве *Планете Дунав* сасвим сведено... Нестандардну појаву да песник своју замисао реализује трима међусобно повезаним књигама покушавамо објаснити поетиком дугорочно заданих смерова и циљева певања који се негде укрштају са тежњом модерног песника да обнови једну „немодерну“ форму. Сврховитост и постојаност таквих подухвата у многим европским књижевностима посведочују песничка дела кадра да понесу неке, макар и трансформисане и модернизоване претпоставке епске поезије. Разуме се, у таквим песничким делима, а то важи и за ову трилогију, фабуларно јединство епске грађе надокнађено је визијом историје и времена, у њима лирски елементи видно преовлађују над епским. Реч је о великим формама које најчешће финализују један историјски и културни циклус. У њима песници попут Симовића, песници највећег формата, збрајају своја стваралачка искуства успевајући да проникну судбину народа и тоталитет живота.

МИЛИВОЈ НЕНИН

Долазим у искушење да настанак *шестаменија* Доситеја Обрадовића сместим у 1813. годину, иако је општепознато да је Доситеј умро две године раније. Добро би ми дошла та срачуната лаж, јер бих од тог *шестаменија*

лакше почео причу о књизи Љубомира Симовића „*Титаник*“ у акваријуму – која би се, из тог угла гледано, појавила тачно два века касније.

Имао бих материјал за причу о јубилеју и за једно лепо поређење. А и наслов Симовићеве књиге би нам био ближи.

Наиме, у *шестаменију* Доситеј Обрадовић, мислећи на новостворену државу, говори о броду који је дуго био потопљен и који је сада угледао сунце. Доситеј се нада да тај брод никада више неће бити потопљен, да никада више „мудро вођен“ „јарост судбине неће искусити“. И ту бих се сада лако, неосетно, природно, пребацио на слику једног другог брода; дошао бих до нашег Титаника, који је тако мудро вођен (да јарост судбине не искуси) да би, каже то Симовић, доживео бродолом и у акваријуму.

То поређење ми недостаје на почетку ове приче. Али, да бих извео то поређење морам кривотворити, лагати, фалсификовати. Одуштајем од тога, јер се зна ко у овој земљи има право на лаж. („А има ли нешто о чему нас нису лагали“, одсечан је Симовић. Јасно је на кога мисли.)

Наиме, ми смо доведени у неко посебно стање. Стално смо у стању предизборне кампање. А лаж је тада легитимно средство. Лаж је у функцији, јер је у тесној повезаности са борбом за власт. А „власт и није власт ако није доживотна и апсолутна“. О политичарима, види се из приложеног, нема ниједне лепе речи: нису дорасли проблемима у којима се Србија налази. Једноставно су неспособни. (Узгред, прочитао сам недавно: да се изборима нешто мења, политичари би их забранили.)

Постоји у овој књизи једно фудбалско поређење. Теже је промашити него погодити, често чујемо. Симовић каже, бранећи се од тога да је пророк, у једном интервјуу, да је теже не видети него видети шта ће се догодити. (Датуми интервјуа, као и датум испод напомене уз ову књигу, показују да овде нема накнадне памети. Све је ту вруће; испод наковња.) Од тренутка када се појавила ова књига до данас, неке ствари су се промениле. Нимало случајно Симовић их је наговестио. Промена власти у неким градовима наше земље, на пример. Теже је промашити, него погодити понекад.

Али, у овој књизи и редитељ *смрти* отима од редитеља *животића* неке текстове. Оно што је било писано лепим поводом претвара се, понекад, у некролог. Мислим на текст о Ружици Сокић. (Узгред, има неколико лепих анегдота у овој књизи, којима Симовић или завршава текст, о Ружици Сокић, на пример, или га почиње, о Петру Краљу, односно о Краљ Петру и Симовићу.)

Љубомир Симовић у овој књизи пише да би се бранио и да би нешто одбранио. Брани се од политике, а брани књижевност, позориште, филм. Ето, отуда и наслов овог текста: *Одбране Љубомира Симовића*.

Пише Симовић о одликама нашег времена – говори о незнању и некомпетентности. (Има опоре ироније у овој књизи: кад пише о незнању, онда то није обично незнање, већ „темељно и систематично“, или, боље рећи, наше,

незнање које је легализовано.) Говори исто тако и о осиромашењу језика. (Реч „hao“ заменила је и „добар дан“ и „збогом“ и „уздравље“ и „довиђења“.)

Не бих говорио о „аполитичности“ Матице српске и о неком покушају да буде изван и изнад политике. (Чини ми се да је ова књига прави пример како се односити према политици.) Ово је, да сада сузим на контекст књига које смо објавили у едицији МАТИЦА Издавачког центра Матице српске, најживља књига. Најживља у оном смислу да се читалац осећа позваним и прозваним да учествује. Одједном сам будан и спреман да реагујем на најразличитије „изазове“ свакодневице... Одједном бих да учествујем.

Одједном осећам потребу да се побуним против оних који нам причају како су неки бизнисмени основали нову фирму. Али, то није нова фирма; или подфирма, фирма Б или Ц – већ ни мање ни више него ЋЕРКА фирме. Па зар и то мало речи које вреде да нам узму?

Одлика нашег времена је и то да се новинари лако убијају. (Узгред, што после убиства новинара, што после првих смрти новинара, њихови текстови нису сакупљени у књигу и дељени бесплатно уз све дневне новине? Без изузетка. Мада, када сам код новинара, не могу а да им не предложим и награду, коју би сами додељивали, за најполтронскији текст.)

У овој књизи „реч је о животу који литературу превазилази у апсурду“. То је оно што све чешће чујемо – како литература не може да измисли оно што може живот. Да ли је литература, на пример, могла да измисли ЈАТАКА НАД ЈАТАЦИМА, који путем свих медија опомиње ситне јатаке да се мало припазе?

Али, после тих опорих делова, дотакнимо се и смисла писања – дотакнимо се онога због чега Симовић ратује са нашом стварношћу и због чега пише.

Имао сам прилике да ми, пре него што почнем да пишем текст, траже резултате истраживања. Одговарао сам да ја, када бих знао до чега ће ме писање довести, не бих ни писао. Исто то, мада прецизније речено, налазим у одговору Љубомира Симовића на питање да ли је задовољан оним што је урадио: „Више сам окренут оном што бих још могао да урадим. Волео бих да још који пут осетим оно узбуђење које човека обузме кад открије нешто ново, [ЖИВО], нешто неочекивано, нешто чему се није надао“.

Ја сам и несвесно, преписујући ту реченицу из Симовићевог интервјуа датог *Полиџици* убацио једну једину реч, која се сама после читања ове књиге наметнула, а које у одговору заправо нема. Та реч је *живо*. И по мени је то кључна реч за читање ове књиге: Симовић тражи оно што је живо. Експлицитно ће на једном месту у књизи рећи: да би уместо „модерна“ или „авангардна“ поезија користио формулацију *жива поезија*. Артикулисаће то као кључно питање, цитирајући сопствени стих: „По коме закону / мртво лови живо“.

Можда се најбоље види како мртво лови живо у тексту у којем Симовић исписује химну пијаци као химну непобедивом животу... Пијаца се ту указује као жива мртва природа. (Узгред, Немци за мртву природу кажу „тихи живот“; међутим, овде би тај тихи живот био бучни живот.) Чита се у овој књизи повишена вера у природу. Готово се радује Симовић кад се усред бомбардовања догоди нешто што нема везе са људима – а реч је била о јакој олуји. „Долазак те олује сам доживео као долазак правде, као повратак природних сила и закона“... Ако из тог угла гледамо, онда нам је јасан и онај тренутак у којем Симовић види „како се радосно црвене трешње и свежњеви ротквица, и како се веселе зелене главице зелених салата и везе младог лука“. То је тај тренутак кад Симовић зна да ће живот – у овом случају оличен у трешњама и ротквама, окупаних кишом и обасјаних сунцем – победити.

Негде око половине књиге писац прави одмор од политике, од тешких тема, од учествовања у друштвеном животу. Води нас, усред лета, у своју кућу на Јеловој гори. Води нас у своју Аркадију. Ту Аркадију чувају „седамдесетак густо засађених планинских чемпреса [...]“ Али, тек што је стигао, песник, – јер све време је пред нама песник – почиње да броји дане када ће се из раја вратити у пакао „у метеж, буку и смог Београда“. Једноставно, жели да учествује.

Пише Симовић и о филму. Наслов текста је „Више од филма“, а текст о филму „Монтевидео – Бог те видео“ завршава причом да овај филм поред уметничке има и неке друге вредности. Нуди нам тај филм – чини ми се – одговор на питање не како преживети, него како даље живети; звучаће патетично, али као што су народне епске песме давале одговор на питање како даље живети, исти тај одговор тражи и ова књига – како даље живети; односно како вратити изгубљени поредак ствари. (Узгред, кад год помињем изгубљени поредак ствари имам пред собом Душана Радовића, који са децом на Првомајској паради поред званичних транспарената – „Живео Први мај“, „Живео друг Тито“, „Живела ЈНА“ – носи транспаренте на којима пише: „Живеле маме“, „Живеле тате“, „Живело млеко“.)

Можда је тренутак да код овог „изгубљеног поретка ствари“ лагано приводим овај текст крају и да објасним због чега је паметно да га сада приведем крају. Али и да признам шта сам све пропустио. О чему нисам писао. Као и да кажем неку реч о ономе шта сам имао, а нисам искористио.

Каже на једном месту Симовић како постоји граница „она граница коју човек мора да постави кад пише или кад говори о себи“. Ту границу Симовић није прешао. А да сам наставио да пишем овај текст вероватно бих ја прешао ту границу. Написао бих, сигурно, како сам један од првих „озбиљнијих“ текстова посветио баш Симовићевој песми „Спомен путовања по доњим пределима Дунава“. (Желео сам да пошаљем прву књигу – са тим текстом – Симовићу. Не знам да ли сам то учинио.) Можда бих се занео па забележио

у којој књизи сам чувао новац оне чувене 1993. године када смо их све победили у инфлацији. Била је то Симовићева књига *Дујло дно*. (Који би лопов узимао књигу која има дупло дно?)

Можда бих почео причу о Симовићевом тексту о Војиславу Илићу. О томе како се Војислав Илић више не обраћа небесима, боговима, народима, будућим поколењима већ гледа како „весело пуцкара ватра у скромној избици нашој“. И ту бих сигурно поставио питање коме се обраћа Љубомир Симовић и вероватно бих се запетљао.

Да сам наставио да пишем овај текст, сигурно бих почео да делим и савете... Не само Љубомиру Симовићу већ и госпођи Симовић. Наиме, кад пише о Јеловој гори и кад набраја врсте цвећа, поменуће и како „на сунцу из све снаге цвета пркос“. Сад долазимо до савета: најбоље на сунцу успева ВИНКА.

Долазим и до онога што нисам успео да уденем у текст. Наиме, плашио сам се да не одлутам. Нисам писао о МЕРИ Љубомира Симовића, о тактичности са којом прилази конкретним проблемима. Види се то на примеру давања имена једној школи у Босни. Није паметно тој школи дати име Србија, паметније је, каже Симовић, да је та школа понела име Алексе Шантића. Променио би Симовић и преговараче са Хрватском. С разумним разлогом. (Али то онда не бисмо били ми.) Ту сам се плашио да не почнем причу о томе како је Аустроугарска посредно „уређивала“ *Српски књижевни гласник*. Наиме, *Српски књижевни гласник* је водио рачуна да не повреди северног суседа, због српских читалаца ван Краљевине Србије. Није патриотизам буцање у груди, већ разумни поступци.

Стоји испред мене – док пишем овај текст – и једно духовито писмо Лазе Костића у којем честита Ђорђу Поповићу Даничару седамдесет и пет година живота. „Највише Вам честитам што Вам је попустио и вид и слух, те не видите ових грдила и не чујете ове брукe што се сваки час дешавају око нас“.

Ето, ни то Костићево писмо не могу да искористим, јер Симовић – показала је то ова књига – није изгубио, већ изоштрио и вид и слух... И, надам се да ћете се сложити да сам на време прекинуо текст.

ЉУБОМИР СИМОВИЋ

Аутор је казивао своје песме.

